

Sygn. akt V U 310/17

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 28 czerwca 2017 r.

Sąd Okręgowy - Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Legnicy

w składzie:

Przewodniczący: SSO Mirosława Molenda-Migdalewicz

Protokolant: star. sekr. sądowy Katarzyna Awsiukiewicz

po rozpoznaniu w dniu 28 czerwca 2017 r. w Legnicy

sprawy z wniosku kuratora adw. Z. Ś. działającego w miejsce nieznaney z miejsca pobytu A. D.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L.

o ustalenie niepodlegania ubezpieczeniom społecznym

na skutek odwołania kuratora adw. Z. Ś. działającego w miejsce nieznaney z miejsca pobytu A. D.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L.

z dnia 26 stycznia 2017 r.

znak (...) decyzja nr (...)

I. **oddala odwołanie,**

II. **zasądza od wnioskodawczyni A. D. na rzecz Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L. kwotę 3.600 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego,**

III. **zasądza od Skarbu Państwa – Sąd Okręgowy w Legnicy na rzecz kuratora adw. Z. Ś. kwotę 3600 złotych oraz stawkę podatku od towarów i usług tytułem wynagrodzenia kuratora ustanowionego dla nieznaney z miejsca pobytu wnioskodawczyni A. D..**

Sygn. akt V U 310/17

UZASADNIENIE

Decyzją nr (...) z dnia 26 stycznia 2017 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L. stwierdził, że A. D. jako osoba prowadząca pozarolniczą działalność gospodarczą podlega obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu, rentowym i wypadkowemu od dnia 8 kwietnia 2011 r.

W uzasadnieniu organ rentowy wskazał, że na podstawie przeprowadzonego postępowania wyjaśniającego, pisma Naczelnika Urzędu Skarbowego w G. i zapisu w Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej (CEIDG) ustalił, że A. D. prowadziła i prowadzi pozarolniczą działalność gospodarczą w okresach od 30 kwietnia 2009 r. do 12 listopada 2009 r. oraz od 8 kwietnia 2011 r. do nadal. W trakcie analizy zapisów w (...) Systemie Informatycznym ZUS ustalono, że wyżej wymieniona w okresie od dnia 8 kwietnia 2011 r. nie zgłosiła się do obowiązkowych ubezpieczeń społecznych z tytułu prowadzenia działalności gospodarczej i nie złożyła dokumentów

rozliczeniowych za ww. okres. Ustalono też, że A. D. w ww. okresie nie posiadała i nie posiada innego tytułu do objęcia obowiązkowymi ubezpieczeniami społecznymi. W związku z powyższym, postanowiono jak w decyzji.

Odwołanie od powyższej decyzji w imieniu i na rzecz ubezpieczonej złożył adw. Z. Ś. –ustanowiony kuratorem dla nieobecnej przez Sąd Rejonowy w Głogowie. Skarżący zarzucił zaskarżonej decyzji błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę rozstrzygnięcia, a polegający na przyjęciu, że ubezpieczona w okresie od 8 kwietnia 2011 r. do nadal prowadzi działalność gospodarczą w sytuacji, gdy brak jest jakichkolwiek dowodów na to, że wymieniona w podanym okresie, jak i obecnie, prowadziła działalność gospodarczą, a więc podejmowała ciąg określonych działań mających charakter gospodarczy lub zawodowy, podejmowanych w celu osiągnięcia zysku, a w związku z tym nie można uznać, że skarżąca podlega obowiązkowemu ubezpieczeniu emerytalnemu, rentowym i wypadkowemu. O wykonywaniu działalności gospodarczej, zdaniem skarżącego, nie może świadczyć sam wpis do Centralnej Ewidencji Działalności Gospodarczej, w szczególności jeśli wiadomo, że A. D. aktualnie nie przebywa pod adresem wskazanym w CEIDG jako miejscem prowadzenia działalności gospodarczej.

Wskazując na powyższe, reprezentujący ubezpieczoną kurator wniósł o uchylenie zaskarżonej decyzji w całości.

W odpowiedzi na odwołanie, organ rentowy wniósł o jego oddalenie oraz o zasądzenie na jego rzecz od ubezpieczonej kosztów zastępstwa procesowego wg norm przepisanych. W uzasadnieniu argumentował jak w zaskarżonej decyzji. Dodatkowo podał, że z treści pisma Naczelnika Urzędu Skarbowego w G. z dnia 30 stycznia 2015 r. wynika, że wnioskodawczyni składała zeznania podatkowe wykazujące przychód z tytułu prowadzenia działalności gospodarczej za rok 2011 i 2013, natomiast za pozostałe lata nie wywiązała się z obowiązku rozliczenia się z Urzędem Skarbowym. Ponadto, w latach 2011 – 2014 ubezpieczona kilkakrotnie dokonywała zmian w zakresie prowadzenia działalności, co wynika z CEIDG. Według organu rentowego, w odwołaniu nie wskazano dowodów, które pozwoliłyby na zmianę zaskarżonej decyzji.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Wnioskodawczyni A. D. od dnia 30 kwietnia 2009 r. prowadzi pozarolniczą działalność gospodarczą pod nazwą (...). Od tego dnia wyżej wymieniona figuruje też w Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej. Przedmiotem działalności firmy są m.in. usługi gastronomiczne. W okresie od 30 kwietnia 2009 r. do 12 listopada 2009 r. A. D. pozostawała zgłoszona do obowiązkowych ubezpieczeń społecznych (emerytalnego, rentowych i wypadkowego) z tytułu prowadzenia działalności gospodarczej.

W okresie od 13 listopada 2009 r. do 8 kwietnia 2011 r. działalność ubezpieczonej pozostawała w zawieszeniu. Po tej dacie A. D. wznowiła prowadzenie działalności gospodarczej. Nie dokonała jednak ponownego zgłoszenia do obowiązkowych ubezpieczeń społecznych, tj. emerytalnego, rentowych i wypadkowego.

W zeznaniu PIT-36 za 2011 rok ubezpieczona wykazała przychód z pozarolniczej działalności gospodarczej w wysokości 1.550,80 zł. Za lata: 2009, 2010 i 2012 A. D. nie złożyła zeznań podatkowych. W zeznaniu PIT-36 za rok 2013 r. ww. ubezpieczona wykazała przychód z pozarolniczej działalności gospodarczej w wysokości 120.820,55 zł, a dochód – w wysokości 101.640,55 zł.

Początkowo adresem prowadzenia działalności gospodarczej przez ubezpieczoną i jednocześnie jej miejscem zamieszkania było: L., ul. (...). Od dnia 22 października 2012 r. ubezpieczona wymeldowała się z ww. adresu. W dniu 23 października 2012 r. A. D. dokonała zmiany adresu prowadzenia działalności gospodarczej w Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej na: G., ul. (...). Wcześniej, w dniu 18 września 2012 r., ubezpieczona dokonała zmiany nazwy prowadzonej działalności gospodarczej na: (...). Wymieniona postarała się także o zezwolenie na sprzedaż napojów alkoholowych do 4,5 % zawartości alkoholu oraz piwa przeznaczonych do spożycia w miejscu sprzedaży D. C. kawiarnia-bar usytuowany w G. przy ul. (...). Ww. zezwolenie ubezpieczona uzyskała na okres 6 lat: od 10 kwietnia 2013 r. do 9 kwietnia 2019 r.

W dniu 6 marca 2014 r. A. D. dokonała zmiany wpisów w CEIDG w zakresie głównego miejsca wykonywania działalności: z G., ul. (...) na S., ul. (...). Podała także informację o innym adresie dla doręczeń, tj.: S., ul. (...) oraz zmieniła nazwę prowadzonej działalności na: (...) Agencja (...). Po raz kolejny zmiany w zakresie głównego miejsca wykonywania działalności ubezpieczona dokonała w dniu 14 kwietnia 2014 r. Adresem tym stał się: G., ul. (...).

Obecnie A. D. nie posiada aktualnego adresu zameldowania na pobyt stały lub tymczasowy. Nie jest też znane miejsce jej pobytu.

Na skutek wniosku organu rentowego Sąd Rejonowy w Lesznie – Sąd Rodzinny postanowieniem z dnia 5 lutego 2016 r. (w sprawie III RNs 111/15/4) ustanowił dla ochrony praw nieznannej z miejsca pobytu A. D., ostatnio zamieszkałej w L., kuratora w osobie adw. Z. Ś. celem reprezentowania nieznannej z miejsca pobytu A. D. w toczącym się postępowaniu administracyjnym, którego przedmiotem jest kwestia podlegania ubezpieczeniom społecznym.

Pismem z dnia 28 grudnia 2016 r. organ rentowy zawiadomił kuratora nieznannej z miejsca pobytu adw. Z. Ś. o wszczęciu z urzędu postępowania administracyjnego w sprawie ustalenia obowiązku podlegania przez A. D. ubezpieczeniom społecznym z tytułu prowadzenia pozarolniczej działalności gospodarczej oraz pouczył go o prawie do czynnego uczestniczenia w każdym stadium toczącego się postępowania oraz wypowiedzenia się przed wydaniem decyzji kończącej postępowanie co do zebranych dowodów i materiałów oraz zgłoszonych żądań.

Na dzień 26 stycznia 2017 r. działalność gospodarcza A. D. pozostawała niewykreślona z Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej.

A. D. w okresie od 8 kwietnia 2011 r. do dnia 26 stycznia 2017 r. nie miała innego tytułu do objęcia ubezpieczeniami społecznymi niż prowadzenie działalności gospodarczej.

Decyzją z dnia 26 stycznia 2017 r. – zaskarżoną w niniejszej sprawie – Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L. stwierdził, że A. D. jako osoba prowadząca pozarolniczą działalność gospodarczą podlega obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu, rentowym i wypadkowemu od dnia 8 kwietnia 2011 r.

Dowód: dokumenty z akt ubezpieczeniowych ZUS, w tym: pismo Naczelnika US w G. z

dnia 30.01.2015 r., informacja z rejestru PESEL, wnioski o ustanowienie kuratora

dla nieobecnego, postanowienie SR w Lesznie z dnia 05.02.2016 r., zawiadomienie z

dnia 28.12.2016 r., decyzja z dnia 26.01.2017 r.

historia wpisów w CEIDG:

[https://prod.ceidg.gov.pl/CEIDG/CEIDG.Public.UI/EntryChangeHistory.aspx?](https://prod.ceidg.gov.pl/CEIDG/CEIDG.Public.UI/EntryChangeHistory.aspx?Id=47c38910-3ae1-492b-8535-5473e4d88f2b&archival=False)

Id=47c38910-3ae1-492b-8535-5473e4d88f2b&archival=False

Sąd zważył, co następuje:

Odwołanie jest niezasadne.

Zgodnie z art. 6 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (t.jedn.: Dz.U. z 2016 r., poz. 963) – obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym podlegają osoby fizyczne, które na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej są osobami prowadzącymi pozarolniczą działalność. Osoby takie podlegają też obowiązkowo ubezpieczeniu wypadkowemu (art. 12 ust 1 powołanej ustawy).

W myśl art. 13 pkt 4 ww. ustawy, obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu, rentowym i wypadkowemu podlegają osoby prowadzące pozarolniczą działalność – od dnia rozpoczęcia wykonywania działalności do dnia zaprzestania

wykonywania tej działalności, z wyłączeniem okresu, na który wykonywanie działalności zostało zawieszona na podstawie przepisów o swobodzie działalności gospodarczej.

W rozpoznawanej sprawie spór dotyczył tego, czy ubezpieczona A. D. podlega obowiązkowo ubezpieczeniom: emerytalnemu, rentowym i wypadkowemu jako osoba prowadząca działalność gospodarczą od 8 kwietnia 2011 r. do nadal. Organ rentowy twierdził, że tak. Kurator nieznaney z miejsca pobytu A. D. był przeciwnego zdania. Jedynym argumentem wyrażonym przez ww. przedstawiciela ubezpieczonej był argument, zgodnie z którym sam fakt dokonania zgłoszenia rejestrowego do CEIDG nie świadczy jeszcze o wykonywaniu działalności gospodarczej, zaś fakt niewiadomego aktualnego miejsca przebywania A. D., w tym nieprzebywania pod adresem prowadzenia działalności gospodarczej ma świadczyć –zdanem kuratora– o niewykonywaniu działalności przez wyżej wymienioną.

Z powyższym stanowiskiem nie sposób się zgodzić. W orzecznictwie sądowym przyjmuje się zgodnie, że wpis do ewidencji działalności gospodarczej ma charakter dowodowy i stwarza domniemanie faktyczne, że osoby wpisane do ewidencji prowadzą działalność gospodarczą od daty wskazanej w zaświadczeniu o wpisie do ewidencji do daty określonej w decyzji o wykreśleniu wpisu z ewidencji (por. np. wyrok SN z dnia 24 maja 2000 r., II UKN 568/99, OSNAPiUS 2001 nr 22, poz. 678, wyroki SA w Gdańsku z dnia 6 czerwca 2013 r., III AUa 1928/12, LEX nr 1339313, wyrok SA w Białymstoku z dnia 1 marca 2016 r., III AUa 961/15). Ww. domniemanie oczywiście może być w procesie obalone, jednakże inicjatywa dowodowa w tym zakresie należy do osoby, która z faktu tego wywodzi pozytywne dla siebie skutki prawne (art. 6 k.c.), a więc w niniejszej sprawie –do działającego w imieniu ubezpieczonej kuratora. To nie organ rentowy ma udowadniać, że ubezpieczona prowadzi działalność gospodarczą, ale ubezpieczona (a w nin. sprawie –jej kurator) ma udowodnić, że ubezpieczona działalności gospodarczej faktycznie nie prowadzi.

Materiał dowodowy zgromadzony w niniejszym postępowaniu, zdaniem Sądu, wykazał natomiast w sposób niebudzący wątpliwości, że A. D. od 8 kwietnia 2011 r., tj. od momentu, kiedy po okresie zawieszenia wznowiła działalność gospodarczą, faktycznie działalność tę prowadzi. O faktycznym prowadzeniu działalności gospodarczej przez wyżej wymienioną świadczą dowody w postaci pisma Naczelnika Urzędu Skarbowego w G. z dnia 30 stycznia 2015 r. oraz historii zmian wpisów w CEIDG. Z dowodów tych wynika, że ww. ubezpieczona uzyskiwała dochody z prowadzonej działalności gospodarczej, choć nie we wszystkich latach rozliczała się z Urzędem Skarbowym. Ponadto, wyżej wymieniona między 2012 a 2014 r. zmieniała miejsca prowadzenia swojej działalności. Początkowo działalność gospodarczą prowadziła w L., przy ul. (...). Następnie przeniosła ją do G. –na ul.(...), a w 2014 r. do S. –na ul. (...), po czym znów do G. –na ul.(...). W 2013 r. A. D. uzyskała też zezwolenie na sprzedaż napojów alkoholowych do 4,5 % zawartości alkoholu oraz piwa przeznaczonych do spożycia w miejscu sprzedaży usług gastronomicznych (...) kawiarnia-bar. Przy takich dowodach nie sposób uznać, że ubezpieczona nie prowadziła ani nie prowadzi nadal działalności gospodarczej, w szczególności że do dnia wydania zaskarżonej decyzji działalności tej nie wyrejestrowała z CEIDG. Z okoliczności zaś, że nie ma aktualnie miejsca zameldowania stałego ani czasowego oraz że nie jest znane jej miejsce faktycznego pobytu nie można wysnuwać wniosku o nieprowadzeniu przez nią działalności gospodarczej. Skoro jak dotąd wykazywała aktywność rejestrową, dokonując m.in. zawieszenia działalności gospodarczej, zmian miejsca prowadzenia działalności gospodarczej oraz nazwy prowadzonej działalności, to –zdanem Sądu– gdyby faktycznie zaprzestała prowadzić swoją działalność wyrejestrowałaby ją z CEIDG. Skoro tego nie uczyniła, nie ma podstaw by twierdzić, że działalności nie prowadzi. Również okoliczność, że nie we wszystkich latach rozliczyła się z Urzędem Skarbowym, nie daje podstaw, by twierdzić, że zaprzestała prowadzenia działalności gospodarczej i to jeszcze od 8 kwietnia 2011 r. Ubezpieczona wprost w dokumentach PIT-36 za lata 2011 i 2013 wykazała podlegające opodatkowaniu dochody z tytułu prowadzonej działalności gospodarczej, co –zdanem Sądu– w sposób niebudzący wątpliwości świadczy o tym, że począwszy od 8 kwietnia 2011 r. stale i w sposób ciągle podejmowała faktyczne działania o charakterze gospodarczym nastawione na zysk, a więc prowadziła pozarolniczą działalność gospodarczą. Mimo zatem niewypełniania ciężących na niej obowiązków podatkowych za pozostałe lata nie sposób przyjąć, że kiedykolwiek prowadzenie działalności gospodarczej zakończyła.

W ocenie Sądu, materiał dowodowy zgromadzony w niniejszym postępowaniu nie dał podstaw, by uznać, że A. D. w spornym okresie, tj. od dnia 8 kwietnia 2011 r. do chwili obecnej, nie prowadzi działalności gospodarczej ani że po tej dacie uzyskała jakikolwiek inny tytuł do objęcia jej obowiązkowymi ubezpieczeniami społecznymi, np. pracowniczy.

Reprezentujący ubezpieczoną kurator nie obalił domniemania wynikającego z wpisu ubezpieczonej do Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej, a zgromadzony w sprawie materiał dowodowy potwierdził tylko prawidłowość stanowiska ZUS.

Dlatego też, mając powyższe na uwadze, Sąd uznał, iż zaskarżona decyzja organu rentowego jest prawidłowa i nie narusza żadnych przepisów prawa. Nie było zatem podstaw do jej zmiany, a tym bardziej do jej uchylenia. Zgodnie z treścią przepisu art. 477¹⁴ k.p.c., Sąd oddala odwołanie, jeżeli nie ma podstaw do jego uwzględnienia (§ 1), albo –w przypadku uwzględnienia odwołania– zmienia w całości lub w części zaskarżoną decyzję organu rentowego i orzeka co do istoty sprawy (§ 2). Cyt. przepis nie przewiduje rozstrzygnięcia w postaci uchylenia decyzji ZUS. Dlatego też wniosek przedstawiciela ubezpieczonej o uchylenie zaskarżonej decyzji, zawarty w odwołaniu, nie zasługiwał na uwzględnienie.

Z powyższych względów, Sąd –na podstawie art. 477¹⁴ § 1 k.p.c.– oddalił odwołanie A. D., jako nie mające uzasadnionych podstaw.

O kosztach zastępstwa procesowego Sąd orzekł w oparciu o przepis art. 98 § 1 i 3 k.p.c. w zw. z § 2 pkt 5 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz.U. z 2015 r., poz. 1804 z późn. zm.).

O wynagrodzeniu dla kuratora ustanowionego dla ubezpieczonej A. D. Sąd orzekł na podstawie § 1 ust. 1 – 3 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 13 listopada 2013 r. w sprawie określenia wysokości wynagrodzenia i zwrotu wydatków poniesionych przez kuratorów ustanowionych dla strony w sprawie cywilnej (Dz.U. z 2013 r. poz. 1476) w związku z § 2 pkt 5 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie (Dz.U. z 2015 r., poz. 1800 z późn. zm.).

Wynagrodzenie zarówno pełnomocnika organu rentowego, jak i kuratora, określone zostało z uwzględnieniem wartości przedmiotu sporu, która w niniejszej sprawie wynosi 10.156,85 zł (k. 14).